

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A TREIA

CAUZA BUCUREȘTEANU ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 20558/04)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

16 aprilie 2013

Hotărârea devine definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție. Aceasta poate suferi modificări de formă.

În cauza Bucureșteanu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a treia), reunită într-o cameră compusă din Josep Casadevall, *președinte*, Alvina Gyulumyan, Ján Šikuta, Luis López Guerra, Nona Tsotsoria, Kristina Pardalos, Valeriu Grițco, *judcători*, și Santiago Quesada, *grefier de secție*,

După ce a deliberat în camera de consiliu, la 26 martie 2013,
Pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 20558/04 îndreptată împotriva României, prin care doi resortisanți ai acestui stat, domnii Florea și Florin Bucureșteanu („reclamanții”), au sesizat Curtea la 17 martie 2004 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamanții au fost reprezentați de V. Ștefănescu, avocat în Târgoviște. Guvernul român („Guvernul”) a fost reprezentat de agenții guvernamentali, doamnele I. Cambrea și C. Brumar, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. Reclamantul Florin Bucureșteanu se plânge de lipsa unei anchete prompte și eficiente în ceea ce privește agresiunea pe care a suferit-o la 12 august 2000. Reclamantul Florea Bucureșteanu se plânge de durata arestării sale preventive și de lipsa motivării menținerii acestei măsuri de către instanțele interne.

4. La 7 februarie 2012, cererea a fost declarată inadmisibilă în parte, iar capetele de cerere sus-menționate au fost comunicate Guvernului în temeiul art. 3 și art. 5 § 3 din Convenție. În conformitate cu art. 29 § 1 din Convenție, s-a hotărât, de asemenea, că admisibilitatea și fondul cauzei vor fi examinate împreună.

5. În urma abținerii domnului Corneliu Bîrsan, judecător ales să reprezinte România (art. 28 din Regulamentul Curții), președintele camerei a desemnat-o pe doamna Kristina Pardalos în calitate de judecător *ad-hoc* (art. 26 § 4 din Convenție și art. 29 alin. 1 din Regulament).

ÎN FAPT

CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantii, domnii Florea și Florin Bucureșteanu, sunt născuți în 1953 și, respectiv, 1976, și domiciliază în Târgoviște. Cel de al doilea reclamant este fiul primului reclamant.

A. Agresiunea comisă asupra lui Florin Bucureșteanu și procedura penală inițiată

7. La 12 august 2000, reclamantul a fost agresat de mai multe persoane. A fost internat în Spitalul de Urgență București, cu următorul diagnostic: traumatism cranio-cerebral, fractură de os la antebrațul drept, fractură de coaste și plagă la nivelul sprâncenelor. A fost externat la 22 august 2000.

8. Prin certificatul din 30 octombrie 2000, Serviciul medico-legal Dâmbovița a constatat că reclamantul necesitase 80-85 de zile de îngrijiri medicale.

9. La 29 august 2000, reclamantul a depus o plângere penală în fața Parchetului împotriva unui număr de opt persoane pentru vătămare corporală gravă, infracțiune prevăzută la art. 182 din Codul penal (denumit în continuare „C. pen.”). La 30 august 2000, a depus la poliție aceeași plângere.

10. Parchetul l-a audiat pe reclamant, pe părinții săi, doisprezece martori, precum și pe șapte dintre cele opt persoane indicate de reclamant ca fiind agresorii. Acestea din urmă au negat că l-ar fi agresat pe reclamant.

11. Prin actul din 9 august 2001, Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște a dispus începerea urmăririi penale față de patru dintre persoanele indicate de reclamant și neînceperea urmăririi penale față de celelalte patru. Cu toate acestea, la 30 noiembrie 2001, ținând seama de declarațiile contradictorii ale persoanelor ascultate, parchetul a dispus încetarea urmăririi penale, motivând că agresiunea nu fusese comisă de persoanele indicate de reclamant. Dosarul a fost trimis poliției judiciare pentru continuarea instrumentării cauzei în vederea identificării agresorilor.

12. La 28 februarie 2002, reclamantul a propus proba cu martori, și anume partenera sa și unchiul său. Aceștia au fost audiați de poliție. Au declarat că au fost martori la agresiunea comisă asupra reclamantului și au identificat mai multe persoane care i-au aplicat lovituri acestuia.

13. La 12 iulie 2002, poliția a început urmărirea penală *in rem* față de agresiunea comisă asupra reclamantului.

14. În lipsa unor informații din partea autorităților cu privire la desfășurarea anchetei, reclamantul și părinții săi au trimis scrisori Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și Inspectoratului General al Poliției Române, solicitând informații suplimentare despre stadiul anchetei și denunțând durata procedurii. Prin scrisoarea din 16 octombrie 2003, Inspectoratul General al Poliției i-a informat că ancheta era în desfășurare la Poliția judiciară Târgoviște.

15. Prin procesul-verbal din 6 august 2004, organele de cercetare penală au dispus reluarea urmăririi penale față de patru dintre presupușii agresori.

16. În octombrie 2004, poliția judiciară a înaintat parchetului dosarul cauzei, cu propunere de trimitere în judecată a celor patru persoane pe care le identificaseră doi martori, alții decât partenera și unchiul reclamantului, ca fiind agresorii acestuia din urmă.

17. Cu toate acestea, la 16 decembrie 2004, parchetul a dispus din nou încetarea urmăririi penale și retrimiteră dosarului cauzei la poliția judiciară pentru completarea cercetărilor.

Parchetul a constatat că argumentul reclamantului privind agresarea sa de către persoanele pe care le-a identificat ca fiind agresorii nu a fost confirmată decât de un martor, V.D., care fusese deja audiat la 20 aprilie și 16 septembrie 2004. Parchetul a dispus totodată eliminarea declarației respective pe motiv că același martor prezentase o versiune asupra faptelor diferită față de cea de la prima sa ascultare, la 7 mai 2001. Parchetul a precizat totodată că familia reclamantului și cea a presupușilor agresori erau cunoscute în oraș ca aparținând unor „grupuri de delincvenți”.

18. Dosarul a fost retrimis Poliției judiciare Târgoviște.

19. La 15 martie 2006, Poliția judiciară Târgoviște a solicitat Inspectoratului de Poliție Județean Prahova să îl supună pe unul dintre presupușii agresori unui test poligraf. Din probele aflate la dosar nu reiese dacă testul a fost într-adevăr efectuat.

20. La 21 august 2006, trei dintre presupușii agresori au fost citați pentru a se prezenta la poliție în vederea interogării. Aceștia au refuzat să dea declarații scrise și au precizat că își mențin declarațiile anterioare.

21. În perioada 2004 – 2007, reclamantul și mama sa au solicitat informații referitoare la dosar de la Poliția judiciară Târgoviște, Parchetul Național Anticorupție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Ministerul Justiției și Președintele Republicii. De fiecare dată, autoritățile le-au răspuns că ancheta era în desfășurare. Prin scrisoarea din 22 iunie 2006, Poliția judiciară Târgoviște i-a informat că cercetările continuă deoarece parchetul a considerat că probele aflate la dosar nu permiteau să se stabilească dacă presupușii agresori comiseseră faptele respective. În scrisoarea din 17 septembrie 2007, poliția a adăugat că, în pofida continuării cercetărilor, dosarul a fost înregistrat în categoria dosarelor cu „autor necunoscut”, în urma actelor parchetului din 30 noiembrie 2001 și 16 decembrie 2004 de încetare a urmăririi penale față de cele patru persoane indicate de reclamant în plângerea sa penală ca fiind agresorii.

22. Reclamantul afirmă că în toată această perioadă autoritățile au refuzat să îi ofere fotocopii ale documentelor aflate la dosar.

23. Actele parchetului din 30 noiembrie 2001 și 16 decembrie 2004 (*supra*, pct. 11 și 17) nu i-au fost comunicate reclamantului. Acesta a luat cunoștință de conținutul lor prin intermediul avocatului său, la 13 septembrie 2010.

24. Prin actul din 27 decembrie 2010, parchetul a clasat cauza deoarece s-a prescris răspunderea penală în temeiul art. 122 alin. (1) lit. c) C. pen. Actul respectiv i-a fost comunicat reclamantului.

25. Guvernul a prezentat Curții o scrisoare, datată 18 mai 2012, din partea Inspectoratului de Poliție Județean Dâmbovița, care atesta că toate petițiile și reclamațiile primite în perioada noiembrie 2001 – martie 2004 au fost distruse, conform dispozițiilor legale privind arhivarea documentelor de poliție. Acesta a prezentat, de asemenea, două scrisori din partea Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște, datate 15 și 18 mai 2012, care atestau că nu s-a înregistrat nicio cerere scrisă din partea reclamantului în perioada noiembrie 2001 – martie 2004 și că actele sale din 30 noiembrie 2001 și 16 decembrie 2004 au fost comunicate la cererea avocatului reclamantului, la 12 iulie 2011.

B. Arestarea preventivă a lui Florea Bucureșteanu

26. La 17 iulie 2006, domiciliul reclamantului a fost atacat de membrii unei „bande” care ar fi proferat amenințări și ar fi tras focuri de armă. În consecință, familia reclamantului a solicitat ajutorul poliției.

27. În noaptea dinspre 17/18 iulie 2006, a avut loc un incident cu arme de foc în apropierea domiciliului reclamantului. În baza unui act al procurorului, reclamantul Florea Bucureșteanu a fost reținut în data de 18 iulie 2006, la ora 5 a.m. Printr-un act din aceeași dată, parchetul a dispus începerea urmăririi penale și l-a pus pe reclamant sub învinuirea de tentativă de omor (art. 174 – 175 C. pen.) și de deținere, fără drept, de arme (art. 279 C. pen.).

28. În aceeași zi, prin hotărârea Tribunalului Dâmbovița s-a dispus arestarea preventivă a reclamantului pentru 29 de zile, în perioada 19 iulie – 16 august 2006. Acesta era acuzat că a tras un foc de armă, cu un pistol pe care îl deținea fără drept, în direcția unui automobil în care se aflau patru persoane, glonțul lovind fesa dreaptă a uneia dintre acestea. Instanța a hotărât că există motive verosimile de a bănuși că reclamantul săvârșise infracțiunile de tentativă de omor și deținere, fără drept, de arme. Instanța a constatat că trei martori au declarat că l-au văzut pe reclamant trăgând cu pistolul în direcția unui automobil. Mai mult, în timpul percheziției efectuate la domiciliul reclamantului, poliția a găsit mai multe muniții. Instanța a făcut totodată referire la documentele medicale depuse la dosar, la raportul de expertiză tehnică privind automobilul implicat în incident și la rapoartele de cercetare la fața locului.

De asemenea, instanța a stabilit că arestarea preventivă a reclamantului era justificată, în sensul art. 148 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură penală, din motive de ordine publică, în raport cu circumstanțele faptice, cu efectele cauzate sau care ar fi putut apărea, cu comportamentul extrem de agresiv al reclamantului, cu atitudinea sa lipsită de sinceritate și faptul că atentase la viața altei persoane. Reclamantul, asistat de doi avocați aleși, a fost audiat de instanță.

29. Prin hotărârea din 21 iulie 2006, pronunțată în urma apelului formulat de reclamant, Curtea de Apel Ploiești a menținut hotărârea Tribunalului Dâmbovița din 18 iulie 2006.

30. La 21 august 2006, parchetul a extins urmărirea penală față de reclamant pentru uz de armă letală, fără drept (art. 136 din Legea nr. 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor).

31. Măsura arestării preventive a fost prelungită consecutiv de Tribunalul Dâmbovița la 11 august, 11 septembrie, 3 octombrie, 3 noiembrie, 4 decembrie 2006, 8 ianuarie, 5 februarie, 6 martie, 3 aprilie, 1 iunie 2007, considerând că motivele arestării preventive inițiale existau în continuare. În timpul ședințelor din 15 septembrie și 3 octombrie 2006, precum și al celei din 1 iunie 2007, instanța a respins cererile reclamantului pentru înlocuirea măsurii arestării preventive cu măsura obligării de a nu părăsi orașul sau țara.

32. Reclamantul a declarat recurs împotriva hotărârilor din 11 septembrie, 3 octombrie și 4 decembrie 2006, precum și împotriva celor din 8 ianuarie și 1 iunie 2007. Recursurile reclamantului au fost respinse de Curtea de Apel Ploiești, care a constatat că reclamantul era recidivist (avea deja o condamnare pentru furt), existau riscuri să încerce să împiedice aflarea adevărului prin influențarea martorilor, ținând seama în special de conflictul dintre familia reclamantului și grupul din care făcea parte victima. Instanța a menționat totodată necesitatea de a căuta probe și de a asculta martori. Aceasta a subliniat, în cele din urmă, că punerea în libertate a reclamantului prezenta un pericol pentru ordinea publică, dat fiind sentimentul de nesiguranță pe care l-ar fi cauzat publicului, având în vedere gravitatea infracțiunilor de care era inculpat și faptul că reclamantul era bănușit de uz de armă de foc, în public, împotriva unor persoane.

33. Reclamantul a fost asistat de doi avocați aleși în fața Tribunalului Dâmbovița și a Curții de Apel Ploiești.

34. În baza rechizitoriului din 31 august 2006, reclamantul a fost trimis în judecată în fața Tribunalului Dâmbovița pentru tentativă de omor și încălcarea regimului armelor și al munițiilor.

35. Instanța a amânat ședința în trei ocazii, la cererea victimei – pentru a putea fi asistată de avocatul ales, precum și la cererea reclamantului ori a victimei – pentru a obține informații despre cererea de strămutare formulată de victimă. După mai multe amânări ale ședinței, determinate de refuzul mai multor martori de a compărea în vederea audierii lor, instanța a emis mandate de aducere și l-a obligat pe un martor la plata unei amenzi. Prin hotărârea din 13 iulie 2007, Tribunalul Dâmbovița l-a condamnat pe reclamant la 7 ani și 6 luni de închisoare cu executare pentru infracțiunile pentru care fusese trimis în judecată.

36. Prin hotărârea din 12 noiembrie 2007 a Curții de Apel Ploiești, pedeapsa reclamantului a fost redusă la 3 ani și 6 luni de închisoare. Hotărârea a fost menținută, în ultimă instanță, de Înalta Curte de Casație și Justiție în data de 11 martie 2008.

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 3 DIN CONVENȚIE

37. Reclamantul Florin Bucureșteanu se plânge de lipsa unei anchete prompte și eficiente în ceea ce privește agresiunea pe care a suferit-o la 12 august 2000. Acesta invocă drepturile garantate prin art. 2, 5 și 6 din Convenție. Curtea reamintește că, în decizia sa parțială din 7 februarie 2012, a considerat că se impunea examinarea acestui capăt de cerere în sensul art. 3 din Convenție, redactat după cum urmează:

Art. 3

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

A. Cu privire la admisibilitate

38. Guvernul invocă nerespectarea termenului de șase luni și neepuizarea căilor de atac interne de către reclamant.

1. Excepția întemeiată pe nerespectarea termenului de șase luni

39. Guvernul consideră că reclamantul a omis să solicite parchetului sau poliției judiciare informații privind stadiul anchetei declanșate în urma plângerii sale penale, deși era asistat de un avocat ales. Scrisorile trimise autorităților publice (*supra*, pct. 21) nu pot fi interpretate ca dovezi ale interesului său față de anchetă. De asemenea, Guvernul subliniază că reclamantul a început să se intereseze de rezultatul anchetei doar în urma deciziei din 16 decembrie 2004, prin care parchetul a trimis dosarul la poliția judiciară, și în urma cererilor de informații formulate de Curte în cadrul prezentei cauze. Astfel, Guvernul consideră că situația din prezenta cauză se aseamănă cu cea din cauzele *Andriță împotriva României* [(dec.), nr. 67708/01, 27 ianuarie 2009], *Finozhenok împotriva Rusiei* [(dec.), nr. 3025/06, 31 mai 2011], și *Nasirkhayeva împotriva Rusiei* [(dec.), nr. 1721/07, 31 mai 2011].

40. Reclamantul precizează că a făcut toate demersurile necesare pentru a se informa despre rezultatul anchetei penale declanșate în urma plângerii sale penale, însă acestea nu au avut niciun succes.

41. Curtea reamintește că regula celor șase luni are ca scop să servească securității juridice și să garanteze că toate cauzele care ridică chestiuni referitoare la Convenție sunt examinate într-un termen rezonabil, evitând ca autoritățile și celelalte persoane implicate să rămână prea mult timp în incertitudine [*P.M. împotriva Regatului Unit* (dec.), nr. 6638/03, 24 august 2004 și *Bulut și Yavuz împotriva Turciei* (dec.), nr. 73065/01, 28 mai 2002]. În plus, această regulă îi oferă potențialului reclamant un termen de reflecție suficient pentru a-i permite să aprecieze oportunitatea introducerii unei cereri și, dacă este cazul, să stabilească capetele de cerere și argumentele precise care trebuie prezentate [*O’Loughlin și alții împotriva Regatului Unit* (dec.), nr. 23274/04, 25 august 2005], indicându-le persoanelor de drept privat, dar și autorităților, perioada după care nu se mai exercită controlul Curții [*Tahsin İpek împotriva Turciei* (dec.), nr. 39706/98, 7 noiembrie 2000]. Doar căile de atac obișnuite și efective pot fi luate în considerare deoarece un reclamant nu poate amâna termenul strict impus de Convenție încercând să adreseze cereri inoportune instanțelor sau instituțiilor care nu au puterea sau competența necesare pentru acordarea, în temeiul Convenției, a unei reparații efective privind respectivul capăt de cerere [*Fernie împotriva Regatului Unit* (dec.), nr. 14881/04, 5 ianuarie 2006].

42. În prezenta cauză, Curtea dorește să sublinieze pentru început că, spre deosebire de cauzele *Andriță*, *Finozhenok* și *Nasirkhayeva* citate de Guvern, în prezenta cerere, ancheta nu

era finalizată la data la care a fost sesizată Curtea [a se vedea, de asemenea, *a contrario*, *Nicorici împotriva României* (dec.), nr. 648/05, pct. 31, 4 octombrie 2011]. Pe de altă parte, din probele aflate la dosar, reiese că la 28 februarie 2002 reclamantul a propus, în cadrul procedurii, proba cu martori și că, prin scrisoarea din 16 octombrie 2003, adică cu mai puțin de șase luni înaintea introducerii prezentei cereri, Inspectoratul General al Poliției i-a informat pe părinții reclamantului că ancheta era în desfășurare la Poliția judiciară Târgoviște (*supra*, pct. 14). În aceste condiții, Curtea consideră că reclamantului nu i se poate reproșa că ar fi dat dovadă de neglijență și că, prin urmare, acesta a respectat termenul de șase luni în prezenta cerere. În consecință, respinge excepția preliminară ridicată de Guvern în acest sens.

2. Excepția întemeiată pe neepuizarea căilor de atac interne

43. Guvernul consideră că reclamantul ar fi putut formula, în conformitate cu art. 278¹ C. proc. pen., o plângere în fața instanțelor împotriva actelor Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște din 30 noiembrie 2001 și 16 decembrie 2004. Potrivit Guvernului, această cale de atac era adecvată, eficientă, suficientă și accesibilă, iar reclamantul avea cunoștința de existența actelor sus-menționate.

44. Reclamantul contestă argumentul Guvernului.

45. Curtea reamintește că regula epuizării căilor de atac interne enunțată la art. 35 § 1 din Convenție urmărește să le acorde statelor contractante posibilitatea remedierii situației în ordinea lor juridică internă înainte de a fi obligate să răspundă de actele lor în fața unui organism internațional (*Egmez împotriva Ciprului*, nr. 30873/96, pct. 64, CEDO 2000-XII). În acest sens, un reclamant trebuie să folosească în mod normal căile de atac interne cu adevărat eficiente și suficiente. În cazul în care a fost utilizată o cale de atac, nu se impune utilizarea altei căi al cărei scop este practic același [*Günes împotriva Turciei* (dec.), nr. 28490/95, 9 octombrie 2001].

46. Curtea observă că, în prezenta cauză, având în vedere copiile dosarului de cercetare penală prezentate de părți, nu există nicio dovadă a comunicării către reclamant, în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură penală, a actelor Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște din 30 noiembrie 2001 și 16 decembrie 2004. Curtea constată că, deși poliția l-a informat pe reclamant că parchetul efectuase acte, informarea avusese loc abia la câțiva ani de la efectuarea lor, în urma cererilor repetate ale reclamantului. Pe de altă parte, scrisorile respective erau foarte sumare, neavând decât câteva rânduri, și precizau că actele îi priveau doar pe câțiva dintre prezumtivii agresori și că ancheta era în desfășurare (*supra*, pct. 21). În aceste condiții, Curtea nu îi poate imputa reclamantului că nu a atacat actele parchetului din 30 noiembrie 2001 și 16 decembrie 2004. Rezultă că excepția preliminară ridicată de Guvern trebuie respinsă.

47. Pe de altă parte, Curtea constată că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 din Convenție și nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

48. Guvernul consideră că autoritățile interne au efectuat o anchetă efectivă și nu au rămas inactive față de susținerile reclamantului. Făcând referire la faptele relevante, Guvernul constată că a avut loc ascultarea reclamantului și a martorilor și că au fost luate în considerare certificatul medico-legal și celelalte documente medicale prezentate. Cu toate acestea, probele aflate la dosar nu au permis autorităților să ajungă la concluzia că persoanele indicate de reclamant în plângerea sa erau autorii agresiunii.

49. În opinia Guvernului, atitudinea pasivă a reclamantului a prejudiciat ancheta întrucât acesta nu a făcut demersuri pentru a se interesa despre rezultatul procedurii și nu a manifestat niciun interes față de desfășurarea anchetei. De asemenea, acesta nu a solicitat procurorului să fie informat despre actele efectuate.

50. La rândul său, reclamantul afirmă că autoritățile nu au efectuat o anchetă promptă și eficientă în ceea ce privește agresiunii suferite. Acesta subliniază că procedura a fost excesiv de lungă și că, la finalul a zece ani, acțiunea penală s-a prescris. În orice caz, în opinia sa, desfășurarea anchetei nu a demonstrat că scopul autorităților era aflarea adevărului.

51. Curtea reamintește că art. 3 din Convenție impune autorităților naționale datoria de a desfășura o anchetă oficială eficientă atunci când o persoană susține, în mod „întemeiat”, că a fost victima unor acțiuni contrare art. 3 și comise în împrejurări suspecte, indiferent de calitatea persoanelor în cauză (*M.C. împotriva Bulgariei*, nr. 39272/98, pct. 151 și 153, CEDO 2003-XII). Această anchetă trebuie să poată conduce nu numai la identificarea, ci și la pedepsirea vinovaților (*Macovei și alții împotriva României*, nr. 5048/02, pct. 46, 21 iunie 2007). Cerința de celeritate și diligență rezonabilă este implicită în cadrul obligației de cercetare penală, chiar dacă respectiva cercetare vizează fapte comise de civili (*Ebcin împotriva Turciei*, nr. 19506/05, pct. 56, 1 februarie 2011).

52. În prezenta cauză, Curtea consideră că temeinicia susținerilor reclamantului privind vătămarea integrității sale corporale rezulta din realitatea necontestată a leziunilor menționate în certificatul medico-legal din 8 iulie 1998 (*supra*, pct. 7 și 8). Având în vedere caracterul autonom al termenilor art. 3 din Convenție, Curtea consideră această constatare suficientă pentru a include agresiunea a cărei victimă a fost reclamantul în sfera de protecție a acestui articol (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Macovei și alții*, citată anterior, pct. 50).

53. Curtea constată că a avut totuși loc o anchetă în prezenta cauză. Rămâne de apreciat diligența cu care aceasta a fost efectuată și caracterul său „efectiv”.

54. Procedura împotriva agresorilor bănuți de reclamant de vătămare corporală gravă a început la 29 august 2000 în urma plângerii reclamantului. Aceasta s-a încheiat la 27 decembrie 2010, dată la care Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgoviște a constatat prescripția acțiunii publice. Astfel, ancheta s-a desfășurat timp de peste 10 ani. Curtea consideră că, indiferent de complexitatea anchetei, o asemenea durată viciază inevitabil eficacitatea acesteia. Acest fapt este atestat de încheierea cercetării penale pe motivul prescripției (*Șerban împotriva României*, nr. 11014/05, pct. 84, 10 ianuarie 2012).

55. În această privință, Curtea constată că reiese din probele aflate la dosar că, în pofida depozițiilor contradictorii ale persoanelor ascultate (*supra*, pct. 11 și 17), autoritățile nu au încercat în niciun fel să clarifice împrejurările faptice ale cauzei, procedând de exemplu la confruntări. În ceea ce privește ordonanța parchetului din 16 decembrie 2004, Curtea precizează că motivarea sa se bazează, în afară de lipsa probelor care să confirme implicarea celor patru prezumtivi făptași în agresiune, pe aprecierea personală a procurorului însărcinat cu ancheta, în legătură cu contextul agresiunii. Astfel, acesta subliniază că familia reclamantului și cea a presupușilor agresori erau cunoscute în oraș ca aparținând unor „grupuri de delincvenți” (*supra*, pct. 17). O astfel de afirmație nu poate decât să confirme un oarecare dezinteres al autorităților față de afirmațiile reclamantului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Ghiga Chiujdeu împotriva României*, nr. 4390/03, pct. 43, 5 octombrie 2010). În orice caz, Curtea observă că, în urma acestei ordonanțe a parchetului, nu s-a luat nicio măsură reală de cercetare penală de către poliția judiciară Târgoviște, care s-a limitat la înregistrarea dosarului în categoria dosarelor cu „autor necunoscut” (*supra*, pct. 21 *in fine*; *mutatis mutandis*, *Predică împotriva României*, nr. 42344/07, pct. 69, 7 iunie 2011).

56. În aceste împrejurări, Curtea consideră că autoritățile nu au efectuat o anchetă diligentă și efectivă asupra afirmației reclamantului.

57. Aceste elemente îi sunt suficiente Curții pentru a stabili că a fost încălcat art. 3 din Convenție, sub aspect procedural, în ceea ce îl privește pe reclamantul Florin Bucureșteanu.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 5 § 3 DIN CONVENȚIE

58. Reclamantul Florea Bucureșteanu se plânge de durata arestului său preventiv și de lipsa motivării menținerii acestei măsuri de către instanțele interne. Acesta invocă art. 5, 6 și 7 din Convenție. Curtea reamintește că, în decizia sa parțială din 7 februarie 2012, a considerat că

se impunea examinarea acestui capăt de cerere în sensul art. 5 § 3 din Convenție, ale cărui dispoziții relevante sunt redactate după cum urmează:

„Orice persoană arestată sau deținută, în condițiile prevăzute de paragraful 1 lit. c) din prezentul articol [...] are dreptul de a fi judecată într-un termen rezonabil sau eliberată în cursul procedurii. Punerea în libertate poate fi subordonată unei garanții care să asigure prezentarea persoanei în cauză la audiere.”

A. Argumentele părților

59. Făcând referire la jurisprudența Curții în materie, Guvernul declară că arestul preventiv al reclamantului a început la 18 iulie 2006 și a încetat la data condamnării sale în primă instanță, la 13 iulie 2007. Cu toate acestea, consideră că, având în vedere hotărârile pronunțate de Curte în cauzele *Degeratu împotriva României* (nr. 35104/02, pct. 39, 6 iulie 2010), *Begu împotriva României* (nr. 20448/02, pct. 98, 15 martie 2011), *Konolos împotriva României* (nr. 26600/02, pct. 34, 7 februarie 2008), și *Bujac împotriva României* (nr. 37217/03, pct. 70-73, 2 noiembrie 2010), durata arestului de 6 luni consecutive în urma deciziilor din 1 august și 3 noiembrie 2006 și din 5 februarie, 6 martie și 3 aprilie 2007 ale Tribunalului Dâmbovița, împotriva cărora reclamantul nu a declarat recurs, nu trebuie luată în considerare la calcularea duratei arestului preventiv al reclamantului. În consecință, durata arestului preventiv care trebuie luată în considerare este de circa 6 luni.

60. Guvernul susține că instanțele naționale au justificat constant necesitatea prelungirii măsurii arestării preventive, oferind motive relevante și suficiente, detaliate și nestereotipice. Acestea au examinat împrejurările cauzei în lumina cerințelor de la art. 5 § 3 din Convenție, a caracterului infracțiunilor imputate – care intrau în categoria celor îndreptate împotriva vieții, precum și a oportunității unor măsuri alternative la arestul preventiv.

61. În ceea ce privește desfășurarea procedurii, Guvernul subliniază în primul rând caracterul complex al cauzei, care avea ca obiect o infracțiune gravă. În continuare, acesta declară că autoritățile au dat dovadă de diligență. În această privință, Guvernul subliniază că reclamantul a fost trimis în judecată la doar o lună și jumătate de la inculparea sa și că procedura în primă instanță s-a desfășurat cu celeritate. Acesta adaugă că instanța a emis mandate de aducere pentru martorii care nu s-au prezentat la audiere și că pe unul dintre aceștia l-a obligat la plata unei amenzi din același motiv. În fine, Guvernul subliniază că instanța nu a amânat ședințele decât din motive întemeiate și asta doar la cererea reclamantului sau a victimei.

62. La rândul său, reclamantul consideră în primul rând că durata arestului care trebuie luată în considerare este de 1 an și 6 luni, perioadă care începe la 18 iulie 2006, data ordonanței de reținere, și se încheie la 11 martie 2008, data deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție. În această privință, reclamantul consideră că atacarea cu recurs a hotărârilor tribunalului de prelungire a arestului preventiv ar fi fost lipsită de efect deoarece instanțele au examinat exclusiv sub aspect formal problema arestului său preventiv.

63. Reclamantul adaugă că instanțele naționale au omis să motiveze menținerea arestului său preventiv în raport cu datele personale sau cele ale cauzei. Acesta afirmă că nu numai durata arestului său preventiv nu a respectat cerințele art. 5 § 3 din Convenție, ci că și durata întregii proceduri penale a fost prea mare ținând seama de faptul că nu a beneficiat de dreptul de a fi judecat în stare de libertate.

B. Motivarea Curții

64. Pentru început, în conformitate cu jurisprudența sa, Curtea consideră că, în sensul art. 5 § 3 din Convenție, arestarea preventivă a reclamantului a început la 18 iulie 2006, odată cu arestarea sa, și a încetat la 13 iulie 2007, data condamnării sale în primă instanță [*Labita împotriva Italiei* (MC), nr. 26772/95, pct. 147, CEDO 2000-IV]. Acesta a durat așadar aproape un an.

65. Guvernul consideră că, în lumina concluziilor Curții în cauza *Degeratu*, citată anterior,

durata arestării de șase luni consecutive hotărârilor Tribunalului Dâmbovița de prelungire a arestării reclamantului, pe care acesta nu le-a atacat cu recurs, nu trebuie să fie luată în considerare la calcularea duratei totale a arestării preventive. Curtea nu consideră necesar să soluționeze, în prezenta cauză, această problemă, având în vedere că, și în eventualitatea în care ar lua în considerare durata cea mai mare – de circa un an – aceasta se dovedește rezonabilă din motivele prezentate mai jos [*Medințu împotriva României* (dec.), nr. 5623/04, pct. 42, 13 noiembrie 2012].

66. În conformitate cu jurisprudența sa, Curtea a elaborat patru motive fundamentale acceptabile pentru a dispune sau a menține măsura arestării preventive în privința unei persoane suspectate de săvârșirea unei infracțiuni: pericolul ca inculpatul să fugă; riscul ca inculpatul, odată pus în libertate, să împiedice administrarea justiției ori să comită noi infracțiuni; sau riscul ca punerea în libertate a acestuia să tulbure ordinea publică. De asemenea, Curtea a hotărât că instanțele care se pronunță cu privire la oportunitatea menținerii reclamantului în arest preventiv trebuie să examineze toate elementele relevante concrete, care să poată confirma necesitatea acestei măsuri (a se vedea, printre altele, *Georgiou împotriva Greciei* (dec.), nr. 8710/08, 22 martie 2011).

67. În prezenta cauză, Curtea observă în primul rând că actul prin care se dispunea arestarea preventivă a reclamantului era întemeiat pe art. 148 alin. (1) lit. h) C. proc. pen., instanța arătând, în esență, că rămânerea reclamantului în libertate prezenta un pericol pentru ordinea publică (*supra*, pct. 28).

68. În continuare, se impune constatarea că instanțele interne au procedat din oficiu, la intervale regulate, la controlul legalității și oportunității menținerii măsurii arestării preventive a reclamantului. Instanțele au justificat în hotărârile lor necesitatea măsurii făcând trimiteri la textele de lege și la faptele pe care le considerau relevante. Astfel, acestea au realizat o examinare concretă a situației și a personalității reclamantului, în special a impactului asupra ordinii publice și asupra bunei administrări a justiției. Dat fiind intervalul scurt de timp dintre hotărârile respective, este rezonabil faptul că instanțele au folosit în unele perioade motivări similare, bazându-se pe motive identice pentru a justifica menținerea măsurii arestării preventive a reclamantului [*Georgiou*, (dec.), citată anterior și *Medințu* (dec.), citată anterior, pct. 47].

69. Trebuie remarcat, de asemenea, că, odată cu trecerea timpului, instanțele au prezentat motive diferite pentru a justifica menținerea reclamantului în arest, motive care nu pot fi considerate stereotipice (*supra*, pct. 31 și 32). Pe de altă parte, instanțele naționale au examinat oportunitatea înlocuirii măsurii arestării preventive cu o altă măsură (*supra*, pct. 31 *in fine*).

70. În ceea ce privește diligența autorităților în desfășurarea anchetei, Curtea constată că urmărirea penală începută împotriva reclamantului a condus, la doar o lună și jumătate de la arestarea sa preventivă, la trimiterea sa în judecată (a se vedea rechizitoriul din 31 august 2006, *supra*, pct. 34). Ulterior înscrierii pe rolul instanțelor, ședințele au fost amânate inițial la cererea reclamantului și a victimei (*supra*, pct. 35). Ulterior audierii reclamantului și a co-inculpaților, precum și a martorilor principali, instanța a pronunțat hotărârea pe fondul cauzei. Prin urmare, autorităților judiciare nu li se poate imputa nicio lipsă de diligență în soluționarea cauzei.

71. Rezultă că acest capăt de cerere este în mod vădit nefondat și trebuie respins în temeiul art. 35 § 3 lit. a) și § 4 din convenție.

III. CU PRIVIRE LA CELELALTE PRETINSE ÎNCĂLCĂRI

72. În observațiile transmise Curții la 22 octombrie 2012, reclamantii Florin și Florea Bucureșteanu se consideră victime ale încălcării art. 14 din Convenție și art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție, susținând că nerespectarea drepturilor lor garantate prin art. 3 și art. 5 § 3 din Convenție ar rezulta din atitudinile discriminatorii ale poliției și organelor judiciare față de persoanele de etnie romă. Reclamantul Florea Bucureșteanu susține, în plus, că, din cauza

faptului că a fost arestat preventiv, s-a aflat în imposibilitatea de a beneficia de o apărare „deplină și efectivă”, în sensul art. 6 și 13 din Convenție, în procedura penală încheiată cu condamnarea sa penală.

73. Curtea observă că cele două proceduri care au făcut obiectul prezentei cereri s-au încheiat prin actul de clasare din 27 decembrie 2010 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgoviște, în ceea ce îl privește pe reclamantul Florin Bucureșteanu, și, respectiv, prin hotărârea Înaltei Curți de Casație și Justiție din 11 martie 2008, în ceea ce îl privește pe reclamantul Florea Bucureșteanu. Însă prezentele capete de cerere au fost formulate pentru prima dată la 22 octombrie 2012, adică după mai mult de șase luni.

74. Rezultă că aceste capete de cerere sunt tardive și trebuie respinse în temeiul art. 35 § 1 și 4 din Convenție.

IV. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

75. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

76. Reclamantul Florin Bucureșteanu solicită 20 000 euro (EUR) cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material suferit și 250 000 EUR cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral constând în suferința cauzată de agresiune, spitalizare, îngrijirile medicale, invaliditatea permanentă dobândită în urma agresiunii, precum și de problemele sale psihologice din ultimii doisprezece ani.

77. Guvernul subliniază că reclamantul Florin Bucureșteanu nu a justificat în niciun fel prejudiciul material pe care l-ar fi suferit. Cu privire la prejudiciul moral invocat, Guvernul consideră că nu există nicio legătură de cauzalitate clară cu încălcările invocate și că nu este justificat în niciun fel. Guvernul subliniază că reclamantul nu a prezentat documente care să ateste starea sa de sănătate sau de invaliditate și că, în orice caz, consecințele medicale ale agresiunii asupra sa nu sunt relevante în ceea ce privește latura procedurală a art. 3 din Convenție, care formează obiectul prezentei cereri. Acesta subliniază de asemenea că sumele solicitate sunt excesive în raport cu jurisprudența Curții în materie. Cu titlu subsidiar, Guvernul consideră că o constatare a unei încălcări ar reprezenta în sine o reparație echitabilă pentru prejudiciul moral invocat.

78. Curtea subliniază că, în prezenta cauză, unicul temei de reținut pentru acordarea unei reparații echitabile rezidă în faptul că reclamantul Florin Bucureșteanu nu a beneficiat de o anchetă eficientă în ceea ce privește agresiunea pe care a suferit-o, încălcându-se art. 3 din Convenție.

79. Curtea observă că cererea de reparație a prejudiciului material nu este întemeiată. Cu toate acestea, consideră că reclamantului i-a fost cauzat un prejudiciu moral de necontestat, ținând seama de încălcarea constatată mai sus. Prin urmare, pronunțându-se în echitate, Curtea consideră că trebuie să i se acorde reclamantului Florin Bucureșteanu 7 500 EUR pentru prejudiciul moral.

B. Cheltuieli de judecată

80. Reclamantii solicită, de asemenea, 7 000 RON, respectiv aproximativ 1 500 EUR, precum și 8 000 RON, respectiv 1 700 EUR, pentru cheltuielile de judecată efectuate în fața Curții.

81. Guvernul subliniază că reclamantii nu au trimis contractele de asistență juridică, prin care se stabilea onorariul avocatului, precum și un centralizator cu numărul de ore lucrate

efectiv de acesta. Guvernul consideră că, în orice caz, sumele cerute sunt excesive.

82. Potrivit jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al acestora. În prezenta cauză, ținând seama de documentele de care dispune și de jurisprudența sa, Curtea consideră rezonabilă suma de 1 500 EUR solicitată pentru procedura în fața Curții și o acordă reclamantului Florin Bucureșteanu.

C. Dobânzi moratorii

83. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 3 din Convenție cu privire la reclamantul Florin Bucureșteanu, și inadmisibilă pentru celelalte capete de cerere;
2. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 3 din Convenție sub aspect procedural, în ceea ce îl privește pe reclamantul Florin Bucureșteanu;
3. *Hotărăște*
  - a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului Florin Bucureșteanu, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în moneda statului pârât la rata de schimb aplicabilă la data plății:
    - i) 7 500 EUR (șapte mii cinci sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit, pentru prejudiciul moral;
    - ii) 1 500 EUR (o mie cinci sute de euro), plus orice sumă ce poate fi datorată cu titlu de impozit de către reclamant, pentru cheltuielile de judecată;
  - b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
4. *Respinge* cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris la 16 aprilie 2013, în temeiul art. 77 alin. 2 și 3 din regulament.

Santiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Președinte